

Národního výboru ze dne 5. listopadu 1918, čís. 28 sb. z. a n. [Jak rozsudek zjišťuje, byl obžalovanému k návrhu státního zastupitelství v Litoměřicích povolen nejprve odklad trestu na dobu dvou let (usnesením krajského soudu ze dne 16. prosince 1919) a to v době, kdy se již dopustil nového trestního činu (1. ledna 1919), který jest předmětem napadeného rozsudku, což bylo jak soudu, tak i státnímu zastupitelství známo. Usnesením ze dne 21. dubna 1923 byl obžalovanému trest prominut a vysloveno, že se po dobu zkušebnou řádně choval.] Tím však nebylo odčiněno odsouzení obžalovaného. Dle druhého odstavce §u 2 zák. o podmíněném odsouzení není soud povinen zkoumati otázku, zda není podmíněné odsouzení dle prvního odstavce téhož paragrafu vyloučeno, tenkrát, když od výkonu trestu, po případě ode dne právoplatného jeho prominutí uplynulo při zločinech 10 let. Tento předpoklad splněn není. Bylo proto věci prvního soudu dle prvního odstavce §u 2 zákona především rozhodnouti, ježto jde o trest žaláře kratší 3 měsíců, zda spáchal obžalovaný první krádež z pohnutek nízkých a nečestných, a, kdyby při tom dospěl k přesvědčení, že tomu tak bylo, podmíněné odsouzení vyloučiti, a jen v opačném případě zkoumati, zda je obžalovaný hoden dobrodiní podmíněného odkladu trestu. Poněvadž však první soud rozhodl o podmíněném odkladu trestu, nezabývá se vůbec otázkou, zda není odklad dle zákona vyloučen, překročil tím meze svého trestního oprávnění, vytčené v §u 2 zákona a zavinil tak zmatečnost svého výroku.

Čís. 1796.

Jen takové zřízení zdi nebo budovy spadá pod trestní sankci §u 383 tr. zák., k němuž dojde vinou stavitele proto, že nezajistil stavení podpěrami, ač to bylo v konkrétním případě jeho povinností.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1924, Zm I 323/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. dubna 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti těla podle §u 335 tr. zák. a přestupky podle §§ů 383, 384 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost, uplatňující důvody zmatečnosti čís. 9 a), 10 (správně jen 9 a) §u 281 tr. ř., dovozuje, že stěžovatel neměl býti uznán vinným přečinem dle §u 335 tr. zák., poněvadž prý nebylo prokázáno jeho zavinění ani ve směru objektivním ani subjektivním, ani pro souběžný s ním přečin (správně přestupek) dle §§ů 383 a 384 tr. zák., poněvadž prý způsob provádění stavby (přibetonování), zvolený obžalovaným, dle posudku znalce nevyžadoval použití podpěr, které jsou nutny při podezdění a podbetonování. Námitky zmateční stížnosti jsou bezdůvodny. Objektivní zavinění obžalovaného shledává nalézací soud

v souhlase s posudkem znalce v tom, že prováděl stavební práci neodborně a nedbale ve trojím směru: za prvé že dal a dovolil odkrytí základy domku a vykopati příkop, jdoucí pod základy ve značné délce 4—5 metrů, kdežto při správném postupu měl je odkrytí nejvýše na délku 1 metru, za druhé, že základy pouze přibetonovával, kdežto správně je měl podchytit a podbetonovati nebo ještě správněji podezdít, a za třetí, že nezajistil zdi domku proti sesutí podpěrami, které měl dát prostrčiti v niveau půdy, otvory proraženými do zdi, aby ulehčily váze zdi a zabezpečily ji před zřícením se. Ve směru subjektivním zjišťuje rozsudek, že obžalovaný jako úředně oprávněný stavitelský mistr snadno mohl poznati, že svou neodbornou a nedbalou prací může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví a tělesnou bezpečnost svých dělníků, a odůvodňuje své zjištění úvahou, že závady při provádění stavební práce byly takové, že je každý laik snadno mohl seznati, jak vyplývá ze skutečnosti, že i domkář P., neoborník, nebezpečný ráz práce ihned postřehl a obžalovaného naň upozornil. Pouhé ničím nedoložené tvrzení zmateční stížnosti, že obžalovaný byl přesvědčen, že provádí opravy správně a bezpečně a že své práci důvěřoval, a že se jedná spíše o nesprávný názor, než o trestné zavinění, není způsobilé zvrátiti bezvadná zjištění prvního soudu o vině obžalovaného ve směru objektivním a subjektivním. Poněvadž rozsudek zjišťuje i ostatní náležitosti skutkové podstaty přečinu podle §u 335 tr. zák., proti nimž zmateční stížnost nemá námitek, odpovídá odsouzení obžalovaného v tomto odstavci zjištěnému stavu věci i zákonu.

Avšak také odsouzení pro souběžný přestupek §u 383 a 384 tr. zák. jest dle zákona odůvodněno. Jest správně, že k naplnění skutkové podstaty §u 383 tr. zák. nestačí pouhá skutečnost, že se staviteli sřítí lešení nebo budova, po případě její část, nýbrž jest třeba, by šlo o případ, v němž řádné provádění stavební práce nutně vyžaduje, by budova nebo její část byly zajištěny podpěrami před sesutím, neboli jen takové zřícení zdi nebo budovy spadá pod trestní sankci §u 383 tr. zák., k němuž dojde vinou stavitele proto, že nezajistil stavení podpěrami, ačkoliv to bylo v konkrétním případě jeho povinností. Že zde o takový případ jde, vyplývá ze zjištění prvního soudu, že obžalovaný byl povinen dle posudku znalce mimo jiné, by zajistil zdi domku, jež odkrýval, prostrčením podpěr, aby tak ulehčil váze zdi a zabránil, aby nepodjela dolů. V tom, že obžalovaný této povinnosti nedostál, spočívá (vedle jiných opomenutí) jeho zavinění. Zmateční stížnost nesprávně podává posudek znalce, tvrdíc, že uvedl, že při práci obžalovaného (přibetonování zdi) podpěry nebyly nutné, že by nic nepomohly. Znalec podotkl pouze, že v daném případě nemělo by účelu zřízení podpěr tak zv. »podšprajcováním«, které chrání zeď před skácením, kdežto zde šlo o ochranu před podjetím, a tomuto účelu vyhovovalo dle náhledu znalce nejlépe prostrčení podpěr proraženými otvory ve zdi v niveau půdy. Ostatně předpoklad, zda vyžaduje stavební práce, by zdi byly podepřeny čili nic, dlužno posuzovati s hlediska řádného způsobu provádění práce, nikoliv dle vadného postupu, zvoleného obžalovaným. Tyto vývody platí též ohledně druhé části provedení zmateční stížnosti, kterou stěžovatel ozna-

čuje jako provedení odvolání proti výroku, jímž se mu zakazuje dle §u 384 tr. zák. provádění stavby na tak dlouho, až před znalci prokáže, že v této části umění stavitelského vědomostí dostatečně napravil. Co v tomto bodě obžalovaný označuje jako provedení odvolání, je vlastně provedením zmateční stížnosti, neboť popírá podstatu viny, tvrdě, že nejsou dány předpoklady skutkové povahy přestupku dle §u 384 tr. zák. Bylo proto zmateční stížnost zavrhnouti.

Čís. 1797.

Jde o reformatio in peius (§ 293 odstavec třetí tr. ř.) a zmatek čís. 11 §u 281 tr. ř., uznal-li soud v novém rozsudku, k němuž došlo následkem zmateční stížnosti obžalovaného samého, že se mu podmíněný odklad výkonu trestu nepovoluje, ač mu zrušený rozsudek odklad ten povolil a ač v novém rozsudku uznáno zase na týž trest, jako v rozsudku zrušeném.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1924, Zm I 460/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. května 1924, pokud jím stěžovatelka uznána byla vinnou zločinem podílnictví na krádeži podle §§ů 185, 186 a), b) tr. zák., pokud směřovala proti výroku, kterým byl stěžovatelce odepřen podmíněný odklad výkonu trestu, zrušil napadený rozsudek ve výroku o odepření podmíněného odsouzení jako zmatečný a povolil obžalované podmíněný odklad trestu, vysloveného nalézacím soudem, se zkušební lhůtou tříletou.

Důvody:

Pod nesprávným označením odvolání provádí obžalovaná ve svém oprávněm prostředku správně důvod zmatečnosti čís. 11 §u 281 tr. ř., dovozujíc, že první soud překročil meze svého trestního oprávnění, odepřev jí podmíněný odklad trestu přes to, že prvním rozsudkem krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. ledna 1923, který byl k její zmateční stížnosti rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 15. května 1923 zrušen, byl jí povolen podmíněný odklad trestu, jenž jí byl vyměřen ve stejné výši, jako v rozsudku, kterému ona nyní odporuje. Stěžovatelka právem shledává v tomto postupu nalézacího soudu porušení zákazu reformatio in peius, vysloveného v §u 293 odstavec třetí tr. ř. Přičil se zajisté tomuto zákonnému zákazu, stanoví-li nalézací soud v rozsudku, vydaném po novém hlavním přelíčení, k němuž došlo následkem zmateční stížnosti obžalované, sice týž trest na svobodě co do doby trvání (mimo ztrátu práva volebního), ale obojí vysloví bezpodmínečně, kdežto v dřívějším zrušeném rozsudku uložil týž trest podmínečně s odkladem a zkušební lhůtou 3letou. Netřeba ani blíže dovozovati, že trest bezpodmínečně uložený jest daleko přísnějším než trest, jehož výkon byl odložen pod podmínkou §u 1 zákona o podmíněném odsouzení. První